

befale at stemme for dette Vædringsforflag. Skulde det ikke blive vedtaget her ved 2den Behandling, vil jeg anmode det ærede Udvalg om at tage det under Overvejelse endnu en Gang. Jeg tror, at man saa vil komme til den Overbevisning, at det er nødvendigt at indsætte en Ekspropriationsbestemmelse. Jeg hørte nok i Gaar, at den højtærede Minister havde Betænkigheder ved det. Jeg forstaaer, oprigtig talt, ikke hans Betænkigheder; men jeg haaber, at de ikke ere saa store, at den højtærede Minister, hvis Forflaget vedtages med en saadan Bestemmelse, vil sætte sig imod det. — Jeg skal dernæst gøre et Par Bemærkninger om Lodden. Det glæder mig, at hele Udvalget er enigt om at tilvejebringe saa store Lodder, at der derpaa kan holdes 2 Røer. Man har derfor i Vædringsforflaget Nr. 6 foreslaaet Areal et forhøjet fra 3 à 4 Tdr. Land til 3½ à 5. Paa saadanne Jordlodder kan en driftig Mand meget vel holde 2 Røer. Der er dog en Ting, hvor jeg nok kunde ønske, at det ærede Flertal var gaaet med Mindretallet. Det ses i § 4, at der kan udlægges Lodder paa kun 2 Tdr. Land. Jeg tror, at det vilde have været heldigt, om det ærede Flertal havde sluttet sig til Mindretallet og havde foreslaaet de 2 Tdr. Land forhøjede til 3. Jeg er nemlig bange for, at naar der her staaer „2 Tdr. Land“, vil der nævnlig i de bedre Egne ofte blive udlagt Jordlodder af en saadan Størrelse, og paa dem kan der kun holdes en Ko. Jeg mener, at man kunde have forhøjet det til 3 Tdr. Land, altsaa til et Areal, hvorpaa der kan holdes 2 Røer, uden at forhøje den omhandlede Sum. Jeg vilde ogsaa ønske, at Udvalget vilde tage dette under Overvejelse og derved mulig komme til det Resultat, at man burde gaa lidt højere op med Minimum'et. I øvrigt vil jeg sige, at kan Forflaget gennemføres med Flertallets Vædringer, vil jeg betragte det som et meget godt og smukt Resultat, som jeg ogsaa tror, at Landarbejderne vilde være glade ved og tilfredse med. Det vil være noget ganske andet for dem at komme i Besiddelse af en saadan Lod, end at flytte ind til Bjerne, hvad der nu ret ofte sker. Det vil være heldigt for dem selv, og det vil jeg tilføje, endnu heldigere for deres Børn.

Spøst: Til min ærede Sidemands (Ole Hansen) Berørligelse skal jeg straks sige, at at jeg ikke følger nogen Trang til at tale om Sagen i dens Almindelighed. Det har den ærede Ordfører jo besørget. Grunden til, at jeg har forlangt Ordet, er, at jeg ønsker at begrunde min Stilling til Vædringsfor-

slagene Nr. 14 og 15. Som ærede Medlemmer ville se, er jeg ikke Medforlagsstiller til disse Forflag, men dog agter jeg at stemme for dem, som de nu foreligge i omtrykt Form. Jeg har ikke kunnet være Medforlagsstiller til Forslagene, som de fra først af stod i Betænkningen, fordi det der hed, at saadanne Lodder „skulle saa vidt muligt grænse til offentlig Vej“. Saa vidt jeg har forstaaet det, har der været stor Uenighed, om man skulde gaa til Ekspropriation eller ej. I Principet er jeg heller ikke nogen Tilhænger af Ekspropriation, men naar jeg under mit Arbejde med denne Sag dog er kommet til at ønske Ekspropriation her, er det væsentlig begrundet i Udtalelser i Landbo-kommissionens Betænkning. Jeg maa nemlig straks sige, at mit Ønske ikke er begrundet i personligt Rendskab til Forholdene. Jeg kender nemlig personlig ikke nogen Egn i Landet, hvor det vil være vanskeligt at tilvejebringe saadanne Lodder, men i Landbo-kommissionens Betænkning, Side 19, siges det, at hvor Fæstevæsenet er udbredt, har det vist sig at være en Hindring for at tilvejebringe Husmandslodder, og det hedder endvidere paa Side 21, at i Egne med Selveje, der ligge i Nærheden af Egne, hvor der er Fæste, er der ligefrem overfyldt med Husmandslodder, hvorimod der i Fæsteegne er stor Trang til saadanne Husmandslodder. Dette er ogsaa udtalt af Kommuneraadene i disse Fæsteegne. Dette er Grunden til, at jeg vil stemme for de Vædringsforflag, der findes under Nr. 14 og 15, og ogsaa anbefaler ærede Medlemmer at stemme derfor. — Da jeg nu har Ordet, vil jeg gerne have Lov til ogsaa at gøre en kort Bemærkning over for den højtærede Minister angaaende et andet Vædringsforflag. Det er om Vædringsforflaget under Nr. 28. Saa vidt jeg forstod den højtærede Minister, antog han, at det maaske krævede et temmelig stort Offer fra Statskassens Side i Forhold til det Gode, de vedkommende Landarbejdere vilde kunne opnaa ved at faa disse Jordlodder. Jeg maa sige, at der her er et Forhold til, som jeg tror, vi maa se nøje paa, og det er, at ved Tilvejebringelsen af disse Jordlodder lægger man en Række Vaand paa dem, og det forekommer mig da, at man skulder Landarbejderne at give dem noget som Erstatning for disse Vaand. Naar man nu ser hen til, hvad det er for Vaand, saa er det for det første Tilfældet med Hensyn til Udstykning og Sammenlægning med anden Jord. Dernæst er der Overdragelsen; disse Huslodder kunne kun overdrages til Folk, der opfyldte de Betingelser, som ere stillede i Lovforflagets §§ 2—3. Enhver vil